

מסורת הש"ס

(א) לעיל כו: כח: מוספתא
 פ"ב ה"ה, (ב) בכת"י לימא
 מיבט לל, דק"ס, (ג) זכרות
 כ:, (ד) ערכין ג: מוספת'
 פ"ב ה"ד, (ה) ערכין ג:
 ע"ס, (ו) לעיל כו: (ז) ערכין
 לג:, (ח) גי' הרי"ף והרא"ש
 רחבא, (ט) חגיגה ד.

תורה אור השלם

1. וְהָיָה אֲשֶׁר יִרְאֶה
מִשֶּׁהוּ יֹאמַר וְגַבְרִי וְגַבְרִי
וְגַבְרִי יִנְחֵה יֶדְיָ וְיִשְׂרָאֵל
עֲמָלָה: שְׁמוֹת יו"ד י'
2. וְיִאמַר י' אֶל מִשֶּׁה
עֲשֵׂה לְךָ שָׁרָף וְשֵׁם אֵל
עַל שֵׁם וְהָיָה לְךָ תְּשׁוּבָה
וְיָאֵל וְהָיָה וְהָיָה:
בְּמִדְבָּר כ"ח
3. וְהָיָה שְׁמוֹת הַשְּׂבָעִי
בְּאֶחָד הַיָּמִים מִקֵּדָר
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּכֶם בְּ
מִלְחָמָה עֲבָדֶיךָ יִהְיֶה
תְּשׁוּבָה יוֹם בְּרִמְיָה יִהְיֶה
לָכֶם: בְּמִדְבָּר כ"ט א'
4. וְהָיָה שְׁמוֹת הַשְּׂבָעִי
בְּאֶחָד הַיָּמִים מִקֵּדָר
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּכֶם בְּ
מִלְחָמָה עֲבָדֶיךָ יִהְיֶה
תְּשׁוּבָה יוֹם בְּרִמְיָה יִהְיֶה
לָכֶם: בְּמִדְבָּר כ"ט א'
5. וְהָיָה שְׁמוֹת הַשְּׂבָעִי
בְּאֶחָד הַיָּמִים מִקֵּדָר
קֹדֶשׁ יִהְיֶה לָּכֶם בְּ
מִלְחָמָה עֲבָדֶיךָ יִהְיֶה
תְּשׁוּבָה יוֹם בְּרִמְיָה יִהְיֶה
לָכֶם: בְּמִדְבָּר כ"ט א'

הגהות מהר"ב רנשבורג

א] גמ' וקמי' לא יא
 וכו' יצ"ר כו"ל לא יא
 אלא לא לשמע
 לענשו ללאת אכל אלא
 כיון לענשו יא אף שאל
 נתכון להוציא השומע
 וקס"ל לר"י. והנראה
 מוילגה וז"ל פ' מדקתי לא
 יא בלשון יחיד ולא קמי'
 בלשון רבים לא יא אלא
 דק השומע לא יא אלא
 השומע יא אף דלא נתכון
 לו הנשמע ויחיד אלא
 שדבר האלוף פשיטא קמ'
 ויבר וכו' ודק:

מוסף רש"י

הואיל וברבים יושב
תרועה. משמע על
גלגל (שבריו א.) שזה
היובל לר"ה להקמה
ולבכרות. דעני למימך
תשג ברכות יום שספורים
של יובל (שולח ב.) שבו
נמי אוזרם ציבורים
ב שנת הוי"ה וסגולת
אבות שמירת (שבריו
שס.) מוכרח ללמוד.
אפילו בשנת היובל עמה,
קך חמשותף קפסל יו אפילו
הא יו יוכי דפגני יר
ומפול (שס עט.) כפול
שמך שדור בשנת היובל
עמה. ה"י אינך אפילו
כפול ולמחר ק"י מבורה
כבר יולא עשוי אפילו
מבורה אלו דני של
חומר כפול אמרני
כפול. ומכרח ב יו חדר
שנת היובל ומחזמה יו
לדודי דמי חלקי פירק
מקדשן לעום וואלן
לעולם,תאמי נמי הא
(שבריו) וואלן לעולם.

שאין בתי ערי חומה שלהן
נחלטיין (שם) או אם מכרו
שדה גואלין אותה מיד
וישראל אינו מותר לגאול
פחות מז' שנים כדכתיב
במקפר שני תצואות ימכר
לך (שם ג:).

ראוהו בית דין פרק שלישי ראש השנה כט.

עין משפט
נר מצוה

מח א מיי פ"ב מנהל
 שופר הלכה ה טור
 ש"ע א"ח מ' מקטע סקפ
 ט:
מב ב מיי ש"ע טור ש"ע
 סקפ מ' ט:
ג ג ד מיי ש"ס הל' ב'
 ו' חוש"ע סקפ א" ח:
מא ה מיי ש"ס הל' א'
נב ו ז מיי ש"ס הל' ב'
 ו' טור ש"ע סקפ ד:
ג ח מיי פ"ד מנהלות
 ערכין הלכה כא:
נד ט מיי פ"ב מנהלות
 שופר הלכה ג טור
 וס"ע א"ח מ' מקטע
 סקפ ה:
 י מיי פ"א מנהלות
 זרכות הלכה ה טור א"ח
 מ' מנהל:
נו כ מיי ש"ס וס"ע א"ח
 ס' קסו סקפ ו' וס"י
 י"ג סקפ ב' ו' וס"ן רע
 סקפ ד' זרכ א"ח כ"א
 וס"ע ע"פ ד' קסן:

רבינו חננאל

אִיכָרִים וְתַקְעוּ לִי, אֶלמֶלֶךְ
קֶסֶדֶר בְּשִׁמְשֵׁי עֵבֶר אַחֲרֵי
וְהַנְתָּהוּ הֵן עֲבָר אֲחֵי
בֵּית הַכֹּהֵנִס וְשִׁמְעֵל קוֹל
שׁוּפָר אוֹ קוֹל מְגִילָה, כִּי
דְרֹמִית וְהָכָה שְׂלֵשִׁית צִיבּוֹר
סִפְקָנָן דְּרֵוּתָהּ לְהַשְׁמִיעַ
לְכוֹלֵי עֲמָלָא. תָּא שְׂמַע
נִתְּבוּן עוֹמֵד לֵב אֶל נִתְּבוּן
מְשִׁיבִים כִּי וּפְשׁוּתָהּ לֵב
וְאִסְקָנָא תְּנָגָא לֵב לִי דְרוֹכִי
הַתּוֹקֵעַ קוֹבֵעַ לִי דְרוֹכִי
וְשׁוֹמֵעַ שׁוֹמֵעַ לְבַנְנָא
בְּנָא. אִ"ר יוֹסִי בְּרַבִּי
שְׂלֵשִׁית צִבּוֹר אֲבָל בִּיחִיד
לֵב יָצָא דַּעַ שְׂתִיבְתוּן שׁוֹמֵעַ
וּמְשַׁמְעִין לֵב. מִתְּנִיחִין לוֹ
הֲלָל לֵב אֲשֵׁנִי מְחַיִּיבִים
דְּבָרֵי אֲשֵׁנִי מְצִיגָא אֶל
הַרְבֵּי יֵד דְּנִתְּבוּן. תִּדִּן
הֵל חִיבִין תְּהִקִּיעַת שׁוּפָר
הַגִּיט לִרְס וְיִשְׂרָאֵלִים
נִתְּבוּן וְעִבְדֵי שׁוֹמְרִים
טוֹמְטוֹס וְאַנְדְּרוֹגִינוֹס וְמִי
שְׁחִיצִי עוֹבֵד דְּתִצִּין כִּי
חֲזוֹרִין. טוֹמְטוֹס אֲשֵׁנִי
מְצִיגָא טוֹמְטוֹס מְכוּחֹס
שִׁמְעָא נִקְבִּיה אֲשֵׁנִי וְאוֹתוֹ
טוֹמְטוֹס זְכִי. אַנְדְּרוֹגִינוֹס
עוֹבֵד חֲזוֹץ כִּי אֲשֵׁנִי
וְלֵא שְׁאֵנִי אֲשֵׁנִי. אֲמַר
מִי מְהֵינִי לֵב יִשְׂרָאֵלִים
חִיבִים, פְּשִׁטָא, וְאִסְקָנָא
כְּהִינִס אִשְׁטִרְכָא לִיהָ,
ס'ד אֲמִינָא הֲוָאֵל וְאוֹתוֹ
ס'ד הַיּוֹבֵל לְרֵאשׁ הַשָּׁנָה
לְתַקִּיעַת לְבוֹדוֹת, מֵאָן
אֲרִיתִיהָ בְּמַצוֹת דְּרוּשָׁא
אֲרִיתִיהָ בְּמַצוֹת דְּרוּשָׁא
הַשָּׁנָה, וְלֵב כְּהִינִס הַיּוֹבֵל,
וְלִוְהֵתוּ בְּמַצוֹת דְּרוּשָׁא,
דְּתָנִן כְּהִינִס לְוִיִּם מוֹכְרִין
עֲבָדִים וְנֹאצִילִים עֲלֵהֶם.
אִימָא בְּמַצוֹת דְּרוּשָׁא
לֹא מִיחִיבִי קַמִּי, נְהִי
לִוְהֵתוּ בְּמַצוֹת שְׂקִירָתָא,
בְּהַשְׁמַטָּה כְּפִסִּים וְשִׁמְעִין
עֲבָדִים מִיֵּהָ אִיתְהוּ. מִי
שְׁחִיצִי עוֹבֵד דְּתִצִּין כִּי
חֲזוֹרִין. אֲמַר כִּי נִתְּבוּן
אֶף לְעַמְּסָא אֲשֵׁנִי מְצִיגָא.
תָּא מִי הֵיכִי כִּי. תִּנִּי
נִתְּבוּן בְּרִיה דִּי יֵרֵא לֵב
מְבָרְכָא כֻּלֵּן אִינְשֵׁי שְׁחֵא,
מְבָרְכָא חֲזֵן מְבָרְכָת הַשָּׁנָה,
הַמְצִיגָא לְחֵם מִן הָאָרֶץ,
וּבֹרֶכָה הֵינֵן בּוֹרָא פִּרִי
הָאָרֶץ, שֵׁא אֵל יָצָא מְצִיגָא,
וְגַפִּין יָצָא אֲשֵׁנִי מְצִיגָא.
וְיִרְשְׁלֵמָה בְּבִרְכוֹת פֶּרֶךְ מִי
שִׁמְחָא מוֹטֵל לְפָנֵי תִנִּי
כִּי מְצוֹת שְׂלֵשִׁית מְסוֹר
אֲשֵׁנִי מְצִיגָא אֶל הַרְבִּים
יָדִים חֲרוּתָהּ חֲזֵן מְבָרְכָת
הַמְּזוֹן, וְהַתְּנִינִן לֵב אֲשֵׁנִי
מְצִיגָא דְּבָרֵי אֲשֵׁנִי מְצִיגָא
מִי שְׂכָלָא זְכִי אֲחֵרִי

דַּתְנָן כְּהֵנִים וְלוֹיִם מְקַדְּשִׁים עֲשׂוֹם וְנוֹאֲלִים עֲשׂוֹם. פִּירֵם
בְּקוֹנְטֵם שׁוּ הָיָה גִ' ר"י הָיָה וְשָׁכַר כְּרֹמִיו גּוֹרְסִין מוֹכְרִין
לְעוֹלָם וְגוֹאֲלִין לְעוֹלָם וְשִׁמְיָהּ הֵן בְּמִסְכֵּת עֲרֵכִין (דף כו: ו) דף
(לג:) וְצִין מְקַדְּשִׁין וְצִין מוֹכְרִין כְּרֹמִיָּהּ מִשְׁנֵה יִתְרָה נִיחָה אֲלָא אִידִי
דַּתְנָן הִתֵּם גְּבִי יִשְׂרָאֵל פְּסוּם (דף ד' עה).
אִין מְקַדְּשִׁין לְפָנֵי הַיּוֹצֵל שְׁמַתָּה
שֵׁינִים וְאִין גּוֹאֲלִין אַחֵר הַיּוֹצֵל פְּסוּת
מִשְׁנֵה תַנָּה סִיפָא נָמִי מְקַדְּשִׁין וְגוֹאֲלִין
וְאִידִי דַתְנִי מְקַדְּשִׁין וְגוֹאֲלִין גְּבִי
דַּדִּי תַנָּה נָמִי גְּבִי גּוֹאֲלִים דַּמְכִּירָה
מוֹכְרִין לְעוֹלָם הִכִּי מוֹקִישׁ לֵה בְּמַתָּה
עֲרֵכִין (דף עה) וְגוֹאֲלִין לְעוֹלָם הִיָּינוּ לְפִי
שְׁנֵאמֵר יִשְׂרָאֵל הַמּוֹכֵר שְׁדֵה אַחֲסָה
בְּמִסְכֵּר שֵׁי בְּצוּמֹת יִתְכַר לָךְ אַחֲסָה
מוֹכֵר לְגֹאֲלֹל פְּסוּת מִשְׁתִּי שֵׁינִים אֲכָל לֹיִם
גּוֹאֲלִין מִיד וְגוֹאֲלִים לְעוֹלָם וּמְקַדְּשִׁים
הִיָּינוּ לְפִי שְׁנֵאמֵר בְּמִסְכֵּר שְׁדֵה אַחֲסָה
לֹא יִגָּאֵל עוֹד אֲלָא יוֹאֵל לְכֹהֲנִים צִיבֹל
וְהַלּוּם גּוֹאֲלִין לְעוֹלָם וְעַתָּה גִ' רִבּוּי
יִתְכַר הָלִי יִחָא שְׁאִין הַיּוֹצֵל מִפְּקִיעַ
מִיד מְקַדְּשִׁים אֵל הוּא לִי כְמוֹ יִשְׂרָאֵל
אֲכָל מְכִירָה וְגוֹאֲלֵם שְׁגוֹלֵם מִיד אִרְי
בְּכַמִּי עֲרִי חוֹמָה שְׁאִין מַלְּטוֹת
לְסוֹף שְׁנֵה מֵה עֵינִין זֶה לְמֹאֶה דִּיבֹל
אֲעִיג דִּלְיִין זֶה נוֹהֵג אֲלָא בְּזוֹמֵן שְׁהִיבֹל
נוֹהֵג מִ"מ לֹא מִשְׁמַע הִכִּי לִישְׁנָה
לְיִתְמָהּ בְּחִמּוֹת דִּיבֹל עוֹד שְׁמַשְׁה
רִאשׁוֹנָה הוּא לִיָּה לְאִתּוּי דַּהֵיָּא
דַּמְקַדְּשִׁין לְעוֹלָם שְׁהִיא צִפְרָק אִין
מְקַדְּשִׁין (דף עה כו) וְלֹא הִיא דְמוּכְרִין
לְעוֹלָם דְּנִמְנִיתִין הִיא צִפְרָק בְּחִמּוֹת
דַּעֲרֵכִין (דף לג:):

אֵל מִשְׁמַע לָן נְהִי דְלִיתְנָהוּ
בַּהֲשַׁמְמַת קִרְקַע בַּהֲשַׁמְמַת
כִּסְפִּים וְשִׁלּוּחַ עֲבָדִים מִיְּהָא אִיתְנָהוּ.
כְּתוּב כְּרֹז כְּרֹז סְפָרִים וּבְקוּגֵרְס
יֵס כָּן מִשְׁמַע לָן וְתוּ לֹא וְלֹא גֵרִם
לִיתְנָהוּ דְּהַשְׁמַטָּה דְּוֹדֵאֵי אִיתְנָהוּ
שְׁלָחוּן הֵם מִשְׁרָלָם מְחִינִין דְּלֹא
יִקְיִי מְכַלֵּל הַמּוֹתָם זֵין שְׁלָקָא יִשְׂרָאֵל
הָיוּ מִן הָאֲלָפִים אֲמָה שְׁתַּנּוּ לֵהֶם
לְעִרְיָהֶם יוֹאֵל צִיּוֹבֵל וְאִפְּלִיו צִתִּי
רִי חוּמָה שְׁאִין חוֹרֵין לְיִשְׂרָאֵל צִיּוֹבֵל
חִינִין לֵהֶם שְׁאֲמֵר וְאִשֵּׁר יִגְאֵל מִן
לֹאִים כֵּן הִקְשָׁה בְּקוּגֵרְס וְאִין וְ
שִׂיא גְמוּרָה שְׁהֵרִי יֵס דְּלִפְרַש
הַשְׁמַטָּת קִרְקַע קִרְקַע קִרְקַע שְׁהֵרִי
חֲזָהוּ וְלֹא גִלְגָּל וּמְכַרָּה גִבְרַר שְׁאִין
בְּכַל מִפְקִיעָה מִיַּד מִקְדִּישׁ אִם הוּא
יִכְרֹךְ שְׁמִפְקִיעָה אִם הוּא יִשְׂרָאֵל
וְיִזְאָה לְכַהֲנִים צִיּוֹבֵל וְנִהִי לִיתְנָהוּ
הַשְׁמַטָּת קִרְקַע דְּקֹאֲמֵר הֵינּוּ כְּכֹל
הַשְׁמַטָּת קִרְקַע אֲבָל זֶה וְלֹאִי
שִׂיא דְּהוּה לִיָּה לְמִימֵר בַּהֲשַׁמְמַת
דְּקִרְקַע דְּמַכְרִיהָ מִיְּהָא אִיתְנָהוּ כְּגוֹן
כְּכֹל לֵהֶם שְׁדָּה אוּ מְכָרוּ לֹא לְאַחֲרִים
הֵיכִי דְּחִשִּׁיז בַּהֲשַׁמְמַת כְּסָפִים
וְשִׁלּוּחַ עֲבָדִים וְעוֹד מִה עֵינִן הַשְׁמַטָּת
כְּסָפִים אֲבָל יוֹבֵל הֵא בְּהִדִּיא תִנָּא
כְּסָפִי בְּפִרְשַׁת רָאָה דְּשִׁבְעִית מִשְׁמַטָּת
כְּסָפִים וְאִין יוֹבֵל מִשְׁמַטָּת כְּסָפִים
מִשְׁמַטָּת לִיָּה מִזֶּה דְּכַר הַשְׁמִיעָה שְׁמוּרָה
חִקֵּק לִמֹּר דְּנִקְטִיָּה לְרַבִּי דְּלַרְבִּי
לְהִלִּיָּה הַשְׁמַטָּת כְּסָפִים צִיּוֹבֵל דְּקֹאֲמֵר
שְׁשֻׁלָּה (דִּין טָף לֵי. וְשֵׁ) דְּבִדְמוֹן
הַיּוֹבֵל נוֹהַג הַשְׁמַטָּת כְּסָפִים נוֹהַג:

צרכת

וְאִינוֹ מוֹצִיא תְּנִי אַהֲבָה בְּרִיָּה דִּר' זִירָא כֻּלְּ הַבְּרֻכּוֹת
שָׂאֵם לֹא יֵצֵא מוֹצִיא וְאֵם יֵצֵא אִינוֹ מוֹצִיא בְּעִי ^(ד) רַבָּא
בְּרַכָּת

ברכת

[את] הרבים ידי חובתן, הא מחוייב אע"פ שיצא מוציא. א"ר אילא שאני (ב) ברכת המזון דכתיב ואכלת ושבעת

איכוון וסקע לי. תתכוין לתקוע בשמי להוילאני ידי חובתי: **משמיע** בעניי כוונה. להוילא השומע: **מתנאי** והיה כאשר ירים משא ידו וגו': **גב'** ועבדים משוחררין. אבל עבדים לא דכל מזהו שאין האספה חייבת בה אין העבד חייב בה^ה: **ועומטוס ואנדרוגינוס**. שמא זכר הוא: **מי שחליו עבד**. משום דאם חירות שבו: **עומטוס אינו מוילא** כל מינו. ועומטוס כמותו שמא תוקע והנה נקבה וחבירו זכר: **אנדרוגינוס** מוילא מינו. אנדרוגינוס כמותו דאי בבת זכרות אולת שניהם חייבין ואי בבת נקבות אולת שניהן פטורין: **מי שחליו עבד כו'**. דלא אחי כל עבדות דמשמיע ומפיין כל חירות לשמע: **ה"ג הכנים ולוים מקדישין לעולם וגואלין לעולם** זו היא גירסת רבינו יצחק הלוי. ושאר רבותי גורסין **לעולם וגואלין לעולם**. ושתייהן משניות הן במסכת ערכין (דף כו: דף ג:) וצין מקדישין וצין ומוכרין תרוייהו משנה יתירה ניהו אלא אידי דתנא התם גבי ישראל (דף כה: דף עה:) אין מקדישין לפני היוכל פסח משתי שנים ולא גואלין אחר היוכל פסח מנה תנא גבי הכנים ומקדישין וגואלין ואידי דתנא גואלין ומקדישין גבי הדדי תנא נמי גבי

גואלִין דמכרה מוכרין לעולם והכי
נימוקים במסכת ערכין (דף מ.) ומהו
גואלִין לעולם לפי שנאמר בַּיִּשְׂרָאֵל
בַּצְמוּכָר בֵּית צַעַר חוֹמָה (ויקרא כה)
וְאֵס לֹא יִגָּאֵל עַד מֵלֹאֵת לוֹ שָׁנָה
וְהָאֵס תַּמְחִימָה נַחֲלָט אֲבָל צָרוּס גְּלוּלָת עוֹלָם
לְחַיִּיתָהּ לְלוּס וּלְפִי שֶׁנֶּאֱמַר בַּיִּשְׂרָאֵל
בַּצְמוּכָר שְׁדָה אַחֲזָה (סע) בַּמִּסְפָּר שְׁנֵי
פַּפְחוֹת מִשְׁתֵּי שָׁנִים אֲבָל לוּס גּוֹאֲלִין
מִיָּד לְפִי שֶׁנֶּאֱמַר בַּמִּקְדָּשׁ שְׁדָה אַחֲזָה
(סע מ.) וְאֵס לֹא יִגָּאֵל אֶת הַשְּׁדָה
צְבָעִינִי וּמִכָּר גּוֹזֵר אֶת הַשְּׁדָה לְאִישׁ
בַּיּוֹזֵל הַלּוּס גּוֹאֲלִין עוֹלָם. וְהֵא
לְחִמְרֵי הַכֹּל לִיתְנֶהוּ בְּמִצּוֹת יוֹזֵל כִּי
שְׁדָה אַחֲזָה שְׁדָה אַחֲזָה וְלֹא גְלוּלָה וּמִכְרָה
גּוֹזֵר שְׁאִין יוֹזֵל מִפְּקִיעַ מִיַּד הַמִּקְדָּשׁ
וְאֵס לֹא הוּא כְּדֶרֶךְ שֶׁמִּפְקִיעַ מִיַּד
שֶׁרָאֵל: קמ"ל גרסי' וְלֹא גִרְסִין
וְהֵא לִיתְנֶהוּ בַּשְּׁמִטָּה קִרְקָעוֹת כו'.
דִּמְדָּה וְהֵא לִיתְנֶהוּ צִין שֶׁלְקָחוּ הֵס
לְלוּס מִכְּלָל כִּי מִצּוֹת וְהִלְכִין צִין
שֶׁלְקָחוּ שֶׁרָאֵל מִהֵן מִן הַלְּפִינִי אֲמַה
שֶׁנִּתְּנֶהוּ לַחֹךְ לְעִרְיָה שֶׁיֹּאֵל צִיּוֹבֵל
וְהֵא צִין עֵרִי חוֹמָה שְׁאִין חוֹרִין
לְיִשְׂרָאֵל צִיּוֹבֵל חוֹרִין לֵהֵס דְּמִכְרֵי
(סע כה) וְאֵשֶׁר יִגָּאֵל מִן הַלּוּס וְגו':
שֶׁרָאֵל כָּל יִשְׂרָאֵל
זֶה צוֹה לְמִצּוֹת: חוץ מִכְרָה
וְהֵא וְהֵא. וְשֶׁאֵר צִרְכָּת פִּירוֹת
שְׁאִין חוֹבֵה אֲלָף שֶׁאֲסוֹר
לְיִלְהוֹת מִן הַעוֹלָם הַזֶּה בְּלֹא צִרְכָּה
כֹּחַ שְׁאִין כֹּחַ עֲרֻבֹת שְׁאִין חוֹבֵה עַל
הָאֵדָם לֹא לִיתְנֶהוּ וְלֹא לִיצְרִיךְ:

צרכת

ל'יחייבו קמ"ל: מי שחציו עבד וחציו חורין, אני וולא את שאינו מיני; אמר רב הונא ולעצמו מוציא וממאי שגא לאהרים דלא דלא אתי צד עבדות ומפיק צד אתי צד עבדות ידיה ומפיק צד חירות ידיה אלא אר"

תניא נמי הכי ^במי שחציו עבד וחציו בן חורין אף לעי
כולן אע"פ שיצא מוציא ^בחוץ מברכת הלחם וברכת ה